

112

SISÄLTÖ

- 1. JOHDANTO**
- 2. ARVIO VAARATILANTEISTA JA NIIDEN VAIKUTUKSISTA**
- 3. TOIMINTAOHJE TULIPALOTILANTEESSA**
Asukkaan paloturvallisuusohje
- 4. TOIMINTAOHJE TAPATURMATILANTEISSA JA SAIRAUSSKOHTAUKSISSA**
- 5. TOIMINTAOHJE KAASU- JA MYRKKYVAARATILANTEESSA**
- 6. TOIMINTAOHJE SÄTEILYVAARATILANTEESSA**
- 7. TOIMINTAOHJE RIKOLLISISSA UHKATILANTEISSA**
- 8. TOIMINTAOHJE VESIVAHINGON, SÄHKÖ- JA LÄMPÖKATKON SATTUESSA**

LIITTEET

- 1. Tietoja kiinteistöstä, turvallisuushenkilöstö**
- 2. Turvallisuusmateriaali**
- 3. Yleinen vaaramerkki**
- 4. Ohje talon vuosittaisesta turvatarkastuksesta**
- 5. Ohje hätäilmoituksen suorittamisesta**
- 6. Ohjeita nestekaasun ja palavan nesteen varastoinnista**
- 7. Suojautumisohje talon asukkaille (väestönsuoja)**
- 8. Väestönsuojan hoitajan toimintaohje**
- 9. Väestönsuojan käyttö- ja huolto-ohje**
- 10. Väestönsuojan tyhjentämissuunnitelma**

1. JOHDANTO

OMATOIMINEN VARAUTUMINEN PelL 14 §:

"Rakennuksen omistajan ja haltijan sekä toiminnanharjoittajan on osaltaan:

- 1) ehkäistävä tulipalojen syttymistä ja muiden vaaratilanteiden syntymistä;
- 2) varauduttava henkilöiden, omaisuuden ja ympäristön suojaamiseen vaaratilanteissa;
- 3) varauduttava tulipalojen sammuttamiseen ja muihin sellaisiin pelastustoimenpiteisiin, joihin ne omatoimisesti kykenevät;
- 4) ryhdyttävä toimenpiteisiin poistumisen turvaamiseksi tulipaloissa ja muissa vaaratilanteissa sekä toimenpiteisiin pelastustoiminnan helpottamiseksi.

Edellä 1 momentissa säädetty koskee myös muualla kuin rakennuksessa harjoitettavaa toimintaa sekä yleisötilaisuuksia"

"Omatoimisen varautumisen velvoite koskee asuinkiinteistöä yhteisönä, mutta pelastuslaissa on myös jokaista asukasta koskettavia yleisiä velvoitteita. Näitä ovat jokaisen toimintavelvollisuus, 1 yleinen huolellisuusvaatimus 2 sekä velvollisuus varovaisuuteen tulen käsittelyssä. 3 Toisin sanoen jokainen asukas on esimerkiksi velvollinen vaaratilanteessa tekemään hätäilmoituksen, varoittamaan vaarassa olevia sekä ryhtymään kykyjensä mukaan pelastustoimenpiteisiin, noudattamaan yleistä huolellisuutta tulipalojen ja muiden onnettomuuksien välttämiseksi sekä noudattamaan erityistä huolellisuutta tulen ja vaarallisten aineiden käsittelyssä. Asukkaana velvollisuuksiin kuuluu lisäksi huoneistokohtaisten palovaroittimien hankinta ja sen toimivuudesta huolehtiminen." 4

¹ Pelastuslaki 379/2011 (PelL) 3 §

² PelL 4 §

³ PelL 5 §

⁴ PelL 17 §

Kiinteistöön on laadittu pelastussuunnitelma, joka kattaa erilaiset onnettomuus- ja uhkatilanteet normaaliaikana. Suunnitelma kattaa myös poikkeusolot suojelutoimenpiteet, joita pelastusviranomaisen täydentää tarvittaessa.

Perusteena on käytetty SisM:n ohjetta: Asuinkiinteistön pelastussuunnitelman laadinta sekä Pelastuslakia ja -asetusta (v. 2011).

Talon turvallisuustoiminnassa tulisi asettaa tavoitteeksi luoda valmiuksia mm. seuraavien vaarojen ja uhkatilanteiden varalle;

- **tulipalo;** pelasta, poistu, hälytä, sammuta, rajoita, opasta,
- **ensiapu;** tapaturma, sairauskohtaus,
- **rikollisten uhkatilanteiden hallinta,**
- **toiminta kaasu- ja myrkkyyvaaratilanteessa,**
- **toiminta säteilyvaaratilanteessa,**
- **toiminta vesivahingon, sähkö- ja lämpökatkoksen sattuessa,**
- **varautuminen poikkeusoloihin.**

Pelastussuunnitelma on isännöitsijällä ja kohteeseen nimetyllä turvallisuuspäälliköllä.

2. ARVIO VAARATILANTEISTA JA NIIDEN VAIKUTUKSISTA

Palovaara

- Kotona; avotuli (kynttilät), kodinkoneet, keittiö, tupakointi
- Sähköpääkeskus
- Pysäköintialueet, ajoneuvot
- Jätehuoltotilat; palokuorma
- Varastotilat; palokuorma
- Saunat; tulee varmistaa, ettei kiukaalle ole jäänyt syttyviä materiaaleja
- Tulityöt

Rikolliset uhkaukset

- Varkaudet; omaisuus kotona, varastotiloissa, pysäköintialueella
- Vahingonteko; irtain omaisuus, kiinteistö
- Kotirauhan häirintä
- Asiaton oleskelu

Lvi-vahingot

- Viat lvi-järjestelmissä; vesivahingot; putkivuodot

Muut vahingot

- Tärkeät kaapelit; toimintakatko
- Vaarallisten aineiden käsittely ja kuljetukset; liikenneväylät
- Ulkopuolisten aiheuttamat vahingot; savu, tuli, vaurio
- Luonnonkatastrofien aiheuttamat; myrsky, salama

Arat kohteet

- Kaukolämmön siirtojärjestelmät.
- Sähköpääkeskus

Vaaratilanteisiin liittyvät toimintaohjeet ovat kohdissa 3- 8.

3. TOIMINTA TULIPALOTILANTEESSA

3.1 ASUKKAAN PALOTURVALLISUUSOHJE

1. Varmista, että Sinulla on kodissasi toimiva **palovaroitin** ja ylläpidä sen toimintakuntoa
2. Laadi kotona perheesi kanssa **toimintaohjeet** mahdollisen vaaratilanteen varalle ja opeta perheenjäsenet toimimaan ohjeiden mukaisesti
3. Varmista, että osaat tehdä **häätäilmoituksen** (Liite 4)
4. Varmista että **hätäpoistuminen** parvekkeen ja ikkunoiden kautta on mahdollista
5. Varmista, että oma **osoitenumerosi** ja talon osoitenumero on selkeästi nähtävissä
6. Opettele tiivistämään asuntosi ja sulkemaan **ilmanvaihtokoneet tiivistettävät kohteet**; ilmanvaihtoventtiilit keittiössä, kylpyhuoneessa ja vaatehuoneessa, ovet ja ikkunat, ulko-ovi, postiluukku
7. Opettele käyttämään **alkusammutuskalustoa**
8. Varmista, että **pelastusajoneuvoilla on esteetön pääsy** rakennuksen viereen
9. Palon sattuessa **sulje** ovet ja ikkunat ja huoneiston ulko-ovi
10. Jos palo on omassa huoneistossasi;
 - **PELASTA** välittömässä vaarassa olevat
 - yritä **sammuttaa** tulipalo itse
 - poistu huoneistostasi ja **SULJE OVET**
 - **VAROITA** naapureitasi uhkaavasta tilanteesta ja
 - **ILMOITA** turvalliselta paikalta hätänumeroon **112**
 - **OPASTA** palokunta paikalle
 - mene sovittulle kokoontumispaikalle (esim. pihalle)
 - **älä käytä hissiä**

4. TOIMINTAOHJE TAPATURMATILANTEISSA JA SAIRAUSS- KOHTAUKSISSA

Ensiaputoiminnan tavoitteena on huolehtia hätäensiaputoimenpiteistä siihen asti, kun ammattiapu saapuu paikalle.

Tärkeimpiä tehtäviä ovat;

- hengityksen ja sydämen toiminnan varmistaminen,
- voimakkaan verenvuodon tyrehtyttäminen,
- puhallus- ja paineluelvytyksen antaminen,
- shokkitilan estäminen,
- potilaan tilan pahenemisen estäminen.

TÄRKEIMMÄT TOIMENPITEET ALKUTILANTEESSA;

1. Arvioi tilanne

- mitä on tapahtunut
- autettavien määrä ja avun tarve
- auttajien määrä
- käytettävissä oleva välineistö
- avun kiireellisyys ja avun tarve

2. Pelasta

- lähesty vaarallista kohdetta harkiten
- pelasta ensiksi hengenvaarassa olevat
- siirrä potilas lähimpään turvalliseen paikkaan
- älä vaaranna omaa ja muiden henkeä

3. Estä lisäonnettomuudet

- selvitä lisäonnettomuuden vaara (jännitteet, pitoisuudet)

4. Anna hätäensiapu

- aloita hätäensiapu välittömästi ja jatka sitä kunnes ammattiapu saapuu paikalle (liitteenä ensiapuohje)
- muiden vammojen hoito vasta hätäensiavun jälkeen

5. Tee hätäilmoitus

- tee hätäilmoitus lisäavun saamiseksi paikalle
- **HÄTÄNUMERO 112**
- harkitse hätäilmoituksen ajankohta tilannekohtaisesti

LÄÄKINNÄLLISET PALVELUT: ks. www.helsinki.fi

Terveyspalvelujen neuvonta,
Myrkytystietokeskus,

p. 09- 10023
p. 09- 471 977, 09- 4711

5. TOIMINTAOHJE KAASU- JA MYRKKYVAARATILANTEESSA

Kiinteistössä ei ole vaarallisia aineita, jotka aiheuttaisivat kaasu- tai myrkkyyvaaran.

Lähinnä tulee kysymykseen kiinteistön ulkopuolinen uhka; esim. vaarallisten aineiden varastointi ja kuljetukset sekä voimakas savunmuodostus tulipalotilanteessa.

Yleisradio on varautunut nopeasti varoittamaan vaara-alueella oleskelevaa väestöä. Tiedotteet annetaan Ylen kanavilla. Katso myös Teksti-TV:n pelastuspalvelusivu.

Vaaratilanteessa antaa pelastusviranomaisen yleisen vaaramerkin.

TOIMENPITEET KAASUVAARAN UHATESSA (ei vielä ohjeita radiosta)

Kun toteatte olevanne vaaravyöhykkeessä;

- varoittakaa muita ja pyrkikää tuulen alapuolelta pois (erityisesti ulkona ollessa),
- siirtykää rakennuksen sisälle sen yläkerrokseen tai ulkona ollessanne maaston korkeimpiin kohtiin (ei kellaritiloihin),
- pysäyttäkää koneellinen ilmanvaihto; **rakennusten ilmanvaihtokoneiden pysäytys selvitetty liitteessä 1.**
- sulkekaa ovet ja ikkunat,
- ryhtykää tiivistämään rakennuksen ikkunoita alkaen tuulen puolelta (teippiä, tms.),
- hengitystä voi suodattaa vanulla ja kostutetulla kankaalla,
- kuunnelkaa radiota ja toimikaa viranomaisten ohjeiden mukaisesti,
- toimikaa rauhallisesti, harkiten, hätäilemättä.

6. TOIMINTAOHJE SÄTEILYVAARATILANTEESSA

Lähialueillamme sijaitsee ydinvoimalaitoksia, joiden vaurioituminen saattaa aiheuttaa radioaktiivisen laskeuman. Laskeuman sijainti riippuu pelkästään säätekijöistä; uhkaavin tilanne on tuulen alapuolisella alueella. Radioaktiivisuus on näkymätöntä, mautonta ja hajutonta. Erityisesti raskaana olevat naiset ja lapset tulee suojata radioaktiiviselta säteilyltä.

Elintarvikkeita tulee varata n. kahden viikon ajalle (ei varata ennakolta normaaliaikana). Elintarvikkeet tulee suojata laskeumapölyltä. Juomavettä tulee varata kannellisiin astioihin myös kahden viikon tarvetta varten. Juomavesi tulee desinfioida esim. Micropur -nimisellä aineella, jota on väestönsuojan varusteissa.

Joditabletteja tulee varata kaksi kpl / hlö. Esim. Jodix. Tabletit on ennalta hankittu. Laskeumalle on annettu siinä olevan säteilyvoimakkuuden mukaan hälytysrajat. Sisäasiainministeriö johtaa ylimpänä viranomaisena suojautumistoimenpiteitä sekä määrää kulloinkin suojautumisajankohdasta sekä suojautumistavasta.

Suojautumistapoja on periaatteessa kaksi; siirtyminen pois uhanalaiselta alueelta (suojaväistö) tai suojautua paikalla ollen rakennuksen suoja- ja sisätiloihin. Näiden vaihtoehtojen toteutumista valvoo kaupungin pelastusviranomainen joka myös päättää käytännön toimenpiteistä. Todennäköisempänä pidetään suojautumista paikan päällä, koska laskeuma on yleensä vaikutuksiltaan hyvin laaja-alainen ja siirtyminen muille alueille on käytännössä mahdotonta.

Suojautumistoimenpiteinä tulevat kysymykseen;

(suojautuminen laskeuma-alueella)

- Siirrykää rakennukseen sisälle mieluummin sen keskikerrokseen ja keskiosiin, jotta radioaktiivinen säteily kulkisi väliaineiden läpi ennen kuin se kohtaa ihmisolun.
- Pysäyttäkää koneellinen ilmanvaihto; **rakennusten ilmanvaihtokoneiden pysäytys selvitetty liitteessä 1,**
- Sulkekaa ovet ja ikkunat,
- Ryhtykää tiivistämään rakennuksen ovia ja ikkunoita,
- Kuunnelkaa radiota Ylen kanavilla, toimikaa viranomaisten ohjeiden mukaan.
- Katso myös Ylen Teksti-TV:n säteilyturvasivu.
- Toimikaa rauhallisesti, harkiten, hätäilemättä.
- Väestönsuojat ovat hyviä säteilysuojia edellyttäen, että suojat saadaan vaaditussa ajassa käyttökuntoon.
- Väestönsuojapaikat on selvitetty liitteessä 1.

7. TOIMINTAOHJE RIKOLLISISSA UHKATILANTEISSA

Jos talossa tapahtuu jotakin rikokseen tai ilkivaltaan viittaavaa;

1. Soita poliisille

- yleinen **hätänumero 112**

2. Odota poliisin tuloa

- merkitse muistiin tuntomerkkejä henkilöistä, ajoneuvoista, tapahtuma-ajoista,
- älä mene tapahtumapaikalle yksin, hälytä talosta henkilöitä tarvittaessa avuksi,

3. Opasta poliisi kohteeseen mikäli mahdollista,

4. Älä toimi yksin: rikollinen voi olla aseistautunut,

5. Älä käytä tilanteessa voimakeinoja: asetta, koiraa. Voi tulla kysymykseen hätävarjelun liioittelu. Jos suojaat henkeäsi ja kotirauhaasi ja omaisuuttasi, olet oikeutettu tarvittaessa käyttämään myös voimakeinoja.

6. Häiriökäyttäytyjä

- muista, että uhkaaja saattaa olla päihteiden väärinkäyttäjä
- toimi tilanteessa harkiten ja rauhallisesti
- säilytä katsekontakti uhkaajaan
- muista henkilöturvallisuus aina ennen materiaalisia menetyksiä
- huomioi tovereiltasi saamasi mahdollinen apu
- havainnoi tuntomerkit
- suorita, jos mahdollista, hälytys yleiseen hätänumeroon **112**

RIKOSTEN JA ILKIVALLAN ENNALTÄ EHKÄISY

- Tarkista rakennuksen lukkojen ja ovipumppujen toimivuus määräajoin. Ilmoita esiintyvistä puutteista huoltomiehelle / isännöitsijälle. Valvo myös, että puutteet tulevat korjatuiksi. Kierrä myös määräajoin talon yleiset tilat ja pysäköintialue. Näin vähennetään rikollisten toimintamahdollisuuksia,
- Merkitse muistiin talossa oleskelevat ja sinne kuulumattomat henkilöt: tuntomerkit henkilöistä, ajoneuvoista, yms.,
- Pyri organisoimaan talon luotettavien asukkaiden ja naapuriyhteisöjen edustajien kanssa päivystys/ hälytysorganisaatio, jolloin olisi etukäteen valmius torjua uhkatilanne,
- Aktiivinen toiminta ehkäisee merkittävästi rikoksia, pienentää ilkivallan aiheuttamia korjauskuluja sekä rauhoittaa asuinalueen.

JOS ASUNTOOSI ON MURTAUDUTTU

1. Hälytä välittömästi poliisi,
2. Älä sotke rikosentekijän jättämiä jälkiä; sormenjälkiä, jalanjälkiä, älä koske esineisiin,
3. Kysy, onko naapurillasi mahdollisia havaintoja murrosta,
4. Laadi luettelo anastetusta omaisuudesta ja toimita poliisille omaisuutesi merkintätiedot,
5. Saatuaasi poliisilta ilmoitusjäljennöksen toimita se vakuutusyhtiöllesi korvauksen saamista varten

Turvamerkitse ja valokuvaa ennalta arvo-omaisuutesi.
ks. www.poliisi.fi

8. TOIMENPITEET TALOSSA / ASUNNOSSA VESIVAHINGON, SÄHKÖ- JA LÄMPÖKATKON SATTUESSA

VESIKATKO

Toimenpiteet

- sulje vesihanat
- säännöstele veden käyttöä
- varastoi vettä astioihin
- tarkista pesukone; sulje tarvittaessa vesihana ja keskeytä pesuohjelma

SÄHKÖKATKO

Toimenpiteet

- saunan kiuas pois päältä
- kytke virta pois kaikista kodinkoneista ja laitteista
- säädä liedet 0-asentoon
- peittele pakastin peitteillä, vältä turhaa avaamista
- tarkista erilaiset sähköohjausjärjestelmät
 - sähkölukitus 1)
 - ilmanvaihto 1)
 - muut laiteohjelmat 1)
- pääsulakkeen tarkistus 1)
- tarkista vedenkiertojärjestelmät 1)

LÄMPÖKATKO

Toimenpiteet

- pysäytä ilmanvaihtokoneet
- sulje ovet ja ikkunat ja ilmanvaihtoventtiilit
- suojaa arat kohteet (esim. putkistot)
- rajoita lämpimän veden käyttöä

ENERGIALAITOS ANTAA LISÄOHJEITA PIDEMPAAIKAISISSA KATKOKSISSA

1) Kiinteistöhuolto-organisaatio suorittaa

TIETOJA KIINTEISTÖSTÄ, KIINTEISTÖKUVAUS

LIITE 1

Kiinteistön nimi ja osoite	HELSINGIN ASUMISOIKEUS OY, Henrik Lättiläisenkatu 8, 00710 Helsinki		
Isännöitsijä	Laajasalon Isännöinti Oy		
Isännöitsijän osoite ja p.	Sahaajankatu 20 A, 00880 Helsinki, p. 09 668 9910		
Huoltoyhtiö / talonmies	PKH Oy, p. 0207 559 150		
Rakentamivuosi	2013	Rakennusaine	betonielementti
Rakennusten lukumäärä	9	Portaat	0 Kerrokset 3
Huoneistot; asuin/ liike	47/-	Asukkaat/ muut	140/- Hissit 0

TALON PALOTURVALLISUUSVÄLI-NEET

Asuinhuoneistoissa sekä yleisissä tiloissa paristoilla varmistettu palovaroitinjärjestelmä, joka hälyttää paikallisesti. B, E ja H-portaiden parvekkeissa hätäpoistumisluukut.

KESKUSILMASTOINNIN PYSÄYTYS PELASTUSTIE

Huoneistokohtaisesti

SAVUNPOISTO PORTAASTA

Ei merkitty

SÄHKÖPÄÄKESKUS

Ei ole (ei portaita). Savunpoisto irtaimistovarastoista sekä väestönsuojasta. Käsinsaukaisu.

VEDEN SULKU

A-talossa

VÄESTÖNSUOJA

A-talo, lämmönjakohuone

A-talossa S1-luokan suoja; suojan pinta-ala on 90 m². Suojapaikkoja 120. Puhelin 050 443 1752. Väestönsuoja tulee saada käyttökuntoon 72 tunnin kuluessa.

KOKOONTUMISPAIKKA

E-taloa vastapäätä maastoportaan edessä

LIITTYMINEN KAUPUNGIN VÄESTÖNSUOJELUN JA PELASTUSTOIMEN JÄRJESTELMÄÄN

Kaupungin johtokeskus	Lääkärinkatu 3
Suurpiiri	Koillinen
Lähin pelastusasema	Käpylän pelastusasema, Käyntiosoite: Kullervonkatu 7
Lähin väestöhälytin	Graniittitie 8
Postiosoite:	Hälytinkokeilu kk:n 1. arkipäivä kello 12.00 Helsingin kaupungin pelastuslaitos, PL 112, 00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Poikkeusolojen järjestelyt pelastusviranomaisen ilmoittaa tarvittaessa.

KIINTEISTÖN TURVALLISUUSHENKILÖSTÖ

Talon turvallisuuspäälliköksi on nimetty

Osoite ja puhelin

Turvallisuuspäällikön apulaiseksi on nimetty

Osoite ja puhelin

Väestönsuojan hoitajaksi on nimetty

Osoite ja puhelin

LIITE 2

Kiinteistön perustiedot

H. Lättiläisenkatu 8

2013

Rakennusvuosi	2013
Rakennusmäärä	9
Asukkaat/ työntekijät	140/-
Väestönsuojat	1
Kerrokset	3
Portaat	0

SUOJELUHENKILÖSTÖN MATERIAALI

NIMIKE	MÄÄRÄ	HANKITTU	LISÄÄ HANK.	a` euroa	yht. euroa
Suojanaamari + suodatin	4	4	0	90,00	0,00
Suojakypärä	4	4	0	9,00	0,00
Suojalasit	4	4	0	4,00	0,00
Ea-laukku	2	2	0	34,00	0,00
Suojasidepakkaus	2	2	0	17,00	0,00
Ensiside	4	4	0	1,00	0,00
Joditabletit a` 2 kpl/ asukas	400	400	0	0,10	0,00
Säteilymittari	1	1	0	500,00	0,00
Opaskirja talosuojelusta	2	2	0	9,00	0,00

**VÄESTÖNSUOJAN MATERI-
AALI**

NIMIKE	MÄÄRÄ	HANKITTU	LISÄÄ HANK.	a` euro	yht. euroa
Paarit	1	1	0	76,00	0,00
Vedensäilytysaine	1	1	0	25,00	0,00
Rautakanki	1	1	0	17,00	0,00
Suojan viittakilvet	1	1	0	11,00	0,00
Käsivalaisin	2	2	0	7,00	0,00
Sankoruisku	1	1	0	100,00	0,00
Suojan työkalut	1	1	0	202,00	0,00

LISÄÄ HANK. YHT. 0,00Materiaalivarasto Väestön-
suoja

Pelastuslaki ja – asetus määräävät, että taloyhtiössä on oltava sellainen määrä ja sellaisia turvallisuusvälineitä, joiden avulla pystytään toimimaan erilaisissa onnettomuustilanteissa. Pelastusviranomaisen lähtökohtana ovat edellisen lain mukaisen taulukon määrävahvuudet.

Jokaista alkavaa 100:aa asukasta kohden tulee olla kahdet henkilökohtaiset varusteet ja jokais-
ta väestönsuojaa varten väestönsuojan varusteet. Kun asukasmäärä ylittää 100, tulee yhtiössä
olla vähintään yksi säteilymittari.

Yleinen vaaramerkki

Vaara- ja hätätilanteissa viranomaiset varoittavat väestöä uhkaavasta, välittömästä vaarasta yleisellä vaaramerkillä. Yleinen vaaramerkki annetaan ulkohälyttimien välityksellä tai taajamien ulkopuolella kulkuneuvon asennetuilla liikkuvilla hälyttimillä.

Yleinen vaaramerkki on

- Yhden minuutin pituinen nouseva äänimerkki (pituus 7 sekuntia) ja laskeva äänimerkki (pituus 7 sekuntia) tai
- Viranomaisen kuuluttama varoitus
- Vaara ohi -merkki on yhden minuutin mittainen tasainen äänimerkki ja se on ilmoittaa, että uhka tai vaara on ohi
- Kokeilumerkki on 7 sekunnin pituinen tasainen ääni

Pelastuslaitos suorittaa hälyttimien kokeilut kuukauden 1. arkimaanantaina kello 12.00.

Hälyttimien kuuluvuus on tarkoitettu kuulumaan ulkoalueella.

Toimi näin kuultuasi yleisen vaaramerkin:

1. Siirry sisälle. Pysy sisällä
2. Sulje ovet, ikkunat, tuuletusaukot ja ilmastointilaitteet
3. Avaa radio ja odota rauhallisesti ohjeita
4. Vältä puhelimen käyttöä etteivät linjat tukkeudu
5. Älä poistu alueelta ilman viranomaisten kehotusta ettet joutuisi vaaraan matkalla

LIITE 4

OHJE TALON VUOSITTAISESTA TURVATARKASTUKSESTA

TARKASTETTAVAT KOHTEET	KUNNOSSA	KORJATTAVA	HUOM.
Osoitenumeroinnin näkyvyys	☐	☐	_____
Hälytysajoneuvojen pääsy	☐	☐	_____
Tilojen siisteys	☐	☐	_____
Palo-osastoinnin tiiveys	☐	☐	_____
Palo-ovien toiminta	☐	☐	_____
Poistumisteiden käyttökelpoisuus	☐	☐	_____
Koneiden ja laitteiden ja sähköasennusten kunto	☐	☐	_____
Lämmityslaitteiden kunto	☐	☐	_____
Palavien nesteiden säilytys / varastointi	☐	☐	_____
Alkusammutuskalusto ja sen kunto	☐	☐	_____
Palovaroittimien sijoitus	☐	☐	_____
Varastotilojen siisteys	☐	☐	_____
Jätehuoltotilojen siisteys	☐	☐	_____
Yleis- ja huoltoavainten säilytys	☐	☐	_____
Ulko-ovien lukitusten toimivuus	☐	☐	_____
Ensiapuhenkilöstö / ea-materiaali	☐	☐	_____
Ilmanvaihdon pysäytys	☐	☐	_____
Suojelumateriaalin hankinta ja varastointi	☐	☐	_____
Pelastussuunnitelma	☐	☐	_____
Suojeluhenkilöstö nimetty	☐	☐	_____
Suojeluhenkilöstö koulutettu	☐	☐	_____
Väestönsuojan käyttökunto	☐	☐	_____
Puutteista tiedotettu isännöitsijälle	☐	☐	_____
Tarkastuksen pvm / suorittaja	_____	_____	_____

Soitto hätäkeskukseen –ohje

LIITE 5

APUA ANTAVAT:

- PELASTUSLAITOS
- POLIISI
- ENSIHOITO, SAIRAANKULJETUS, SAIRAAHOITO
- SOSIAALIVIRANOMAINEN, KRIISIAPU
- MERIPELASTUS
- VAPAAEHTOISJÄRJESTÖT
- MUUT YHTEISTYÖKUMPPANIT

1. SOITA HÄTÄPUHELU ITSE, JOS VOIT.

Tärkeää olisi, että hätäpuhelun soittaisi hän, jota asia koskee. Hänellä on sellaisia tietoja, joita päivystäjä tarvitsee määritellessään mitä apua hän paikalle lähettää. Välikäsien kautta tuleva puhelu voi viivästyttää avun paikalle tuloa.

2. KERRO, MITÄ ON TAPAHTUNUT.

Hätäkeskuspäivystäjä kysyy soittajalta tietoja tapahtuneesta, jotta hän osaa tarvittaessa lähettää juuri siihen tilanteeseen oikean avun.

3. KERRO TARKKA OSOITE JA KUNTA.

Hätäkeskuksen alueella saattaa olla useita samoja osoitteita eri kunnissa. Siksi on tärkeää kertoa osoitteen lisäksi tapahtumapaikkakunta. Kirjoita kotiisi näkyvälle paikalle osoitteesi, jotta ilmoitat sen hätätilanteessa varmasti oikein.

4. VASTAA SINULLE ESITETTYIHIN KYSYMYKSIIN.

Päivystäjän esittämällä kysymyksillä on tarkoituksensa. Kysymykset eivät viivästytä avun hälyttämistä. Kiireellisessä tapauksessa päivystäjä hälyttää jo puhelun aikana auttamaan tulevat viranomaiset ja yhteistyökumppanit, sekä antaa näille lisätietoja tapahtuneesta.

5. TOIMI ANNETTujen OHJEIDEN MUKAAN.

Päivystäjä on koulutettu antamaan ohjeita eri tilanteisiin. On tärkeää noudattaa annettuja ohjeita. Oikein suoritetuilla ensitoimenpiteillä on usein merkitystä tilanteen lopputuloksen kannalta.

6. LOPETA PUHELU VASTA SAATUASI SIIHEN LUVAN.

Liian aikainen puhelun päättäminen voi hidastaa auttajien paikalle saapumista. Saatuaasi luvan puhelun päättämiseen, sulje puhelin. Pidä linja vapaana. Päivystäjä tai kohteeseen saapuva auttaja voi tarvita lisätietoja tapahtuneesta.

HUOM!

Opasta auttajat paikalle. Soita uudestaan, mikäli tilanne muuttuu. Jos hätänumero on hetkellisesti ruuhkautunut, odota kunnes puheluusi vastataan. Puheluihin vastataan joka tapauksessa nopeasti ja soittamisjärjestyksessä. Hätäpuhelua soittaessasi et tarvitse suuntanumeroa. Hätäpuhelu on maksuton. Yleisöpuhelimesta voit soittaa hätänumeroon ilman rahaa. Matkapuhelimesta soittaessasi et tarvitse suuntanumeroa.

SUOJAUTUMISOHJE TALON ASUKKAILLE**TIEDOTE TALON ASUKKAILLE**

Talon asukkaat on määrätty siirtymään suojaan suojautumista varten. Siirtyminen alkaa _____.____. _____, kello _____.____ tai erillisestä ilmoituksesta.

Talon suojelujohtaja antaa suojaan siirtymisestä tarkemmat ohjeet. Noudattakaa hänen ohjeitaan.

Suojassa suojapaikkanne ilmoittaa väestönsuojan hoitaja.

Valmistautukaa suojautumiseen seuraavasti:

- sulkekaa huoneistonne ovet ja ikkunat,
- siirtäkää palavat materiaalit ikkunan läheisyydestä pois,
- varmistukaa, ettei huoneistoon jää päälle sähkölaitteita (jääkaappi ja pakastin voivat jäädä päälle ellei erikseen kielletä)
- varmistukaa, ettei huoneistoon jää palamaan esim. kynttilöitä,
- suojatkaa ylimääräiset elintarvikkeet muovilla,
- varatkaa huoneistoonne vettä tiiviisiin astioihin.

Talossa tulee huolehtia **ilmanvaihtokoneiden pysäyttämisestä**.

Varatkaa mukaan suojaan:

- henkilökohtaiset lääkkeenne,
- yöpymisvälineitä; peitteitä, patjoja, yms.,
- säilyviä elintarvikkeita siten, kun jaksatte kantaa mukanaan,
- vaatteita ja hygieniatarvikkeita,
- asiakirja, josta henkilöllisyytenne voidaan todeta.
- juomaa ja juoma-astia
- taskulamppu

Sulkekaa huoneistonne ovi jäljessänne mieluummin takalukkoon.

Suojassa on oma radio- ja TV-antennijärjestelmä sekä puhelinyhteys.

Suojaan siirtyessänne liikkukaa ripeästi, olkaa rauhallisia ja toimikaa opastajien ohjeiden mukaan.

Suojaan ei saa tuoda kotieläimiä; kotieläimet jätetään huoneistoon ja niille varataan riittävästi ruokaa ja juomaa..

Suojautumisen kestoajasta ilmoitetaan suojeluhenkilöstön toimesta. Suojasta ei saa poistua ilman suojelujohdon lupaa.

VÄESTÖNSUOJAN HOITAJAN TEHTÄVÄT

Suojanhoitajalta edellytetään, että hän on ennalta perehtynyt tehtäviinsä; tuntee suojan laitteet ja varusteet sekä suojan käytön suojautumistilanteessa. Edelleen hänen on tiedettävä, miten suojaa käytetään erilaisissa vaaratilanteissa. Väestönsuojan hoitajalla tulisi olla hallussaan avain, jolla hän pääsee suojan teknisiin tiloihin.

Ennen tilannetta

Väestönsuojelun tehostetun valmiustilan astuttua voimaan kuuluu suojanhoitajan tehtäviin;

- väestönsuojan tyhjentäminen siellä mahdollisesti olevista tarpeettomista tavaroista,
- tarkistaa, että suojan kaikki laitteet ja varusteet ovat paikalla ja käyttövalmiita,
- vesi-, elintarvike- ja lääkevarastojen täydentäminen,
- suojan puhdistaminen ja tuulettaminen ennen suojautumista,
- tarvittavien avustajien nimeäminen,
- lähimpien avustavien suojeluorganisaation osien sijainnin tarkistaminen (sammu- tus- ensiapu- ym.),
- puhelin- ja radioyhteyden varmistaminen suojaan.

Tilanteen aikana

Väestönsuojan hoitajan tehtävänä on;

- saastuneitten, puhdistusta tarvitsevien henkilöiden pääsyn estäminen suojaan sekä opastaa ko. henkilöt puhdistuspaikalle,
- suojapaikan osoittaminen suojaan saapuville henkilöille,
- huolehtia, että ilmastointilaitteiden käyttöä varten on määrätty henkilöstö ja johtaa laitteiden käyttöä,
- huolehtia järjestyksenpidosta suojautumisen aikana,
- huolehtia, ettei suojan ovia tarpeettomasti availta ja että suojasta ei poistuta ilman lupaa,
- järjestää suojautuneille mieltä virkistävää ohjelmaa,
- huolehtia sairaiden ja loukkaantuneiden ensiavusta ja hoitoon järjestämisestä,
- pitää luettelo väestönsuojassa olijoista.

Väestönsuojan hoitaja on rauhallinen, ystävällinen ja päättäväinen. Nämä edellytykset tarvitaan, jotta suojautuminen sujuisi ilman ongelmia.

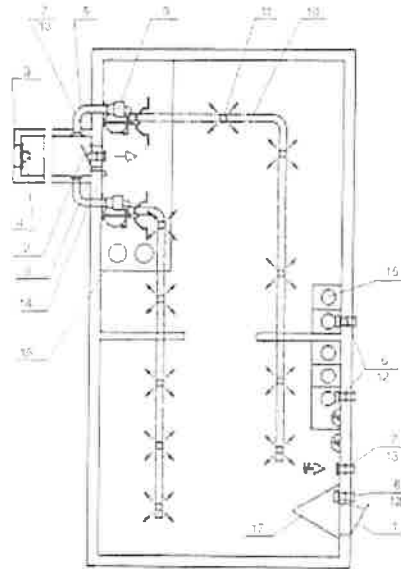
Tilanteen jälkeen

Henkilöiden poistuttua suojasta tulee suojanhoitajan viivytyksettä;

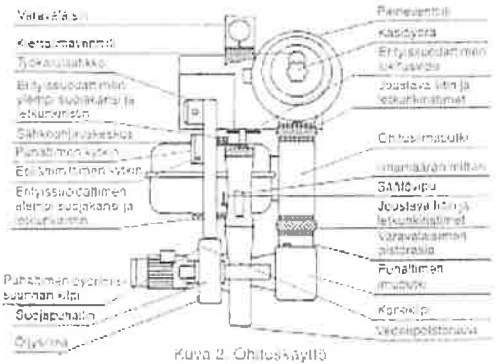
- tarkastaa suojan rakenteet, varusteet ja laitteet sekä huolehtia, että aiheutuneet vauriot viivytyksettä korjataan,
- huolehtia suojan puhdistamisesta ja tuulettamisesta sekä ilmansuodattimien huoltamisesta,
- huolehtia vesi-, ruoka- ja lääkevarastojen täydentämisestä sekä käymälöiden kunnosta,
- tehdä tarvittavat tilanne- ja valmiusilmoitukset suojelujohdolle.

S1-luokan väestönsuojalaitteiden käyttöohje

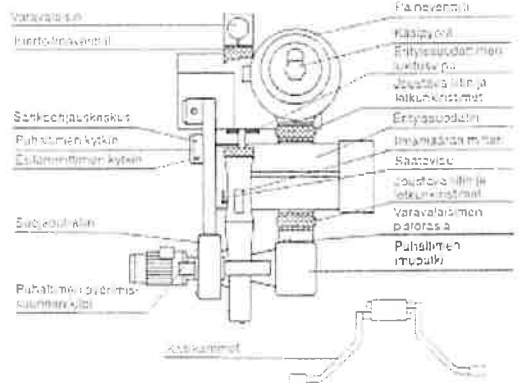
Laitte- numero	Laitteen nimi	Välitien tunnus
1	Suljuri	SO-1
2	Suljajavaike	SO-1
3	Hakkeistuslaitteen ohjaukseen ilmanottoputki	IP-1
4	Ilmanvaihtopuhuri	IP-1P
5	Ilmanvaihtopuhuri	IP-1
6	Ylipaineventtiili	IP-1
7	Sähköohjaukskeskus	IP-1
8	Ylipaineen mittausputki	
9	Ilmanvaihtolaitteisto	VL-175 PV-175 ES-175
	- paineventtiili	
	- erityissuodatin	
	- suojajamilla - määrittämällä - joustavalla liitillä - sähköohjaukskeskus - varavaihtimen - puhallimen	SR-175 LO-1 OM-1 VA-1
10	Jakokansia	JVM-1
11	Tuuletin	VM-1
12	Ylipaineventtiili	VM-1
13	Normaalipuhallin	IS-1
	- suukaluste	
14	Ylipainemittari	VM-1
15	Väestönsuojan	VS-1
16	Käytävämääräyksistä	KK-1
17	Sukkulat	DT-1

Kuva 1. S1-luokan väestönsuojan laiteajottelukaavio ja laiteistolaitteet

Kuva 2. Ohituskäyttö

Kuva 3. Suodatuskäyttö

4. Ilmanvaihtolaitteiston käyttö suojautumisen aikana

Toimenpiteet eri käyttötilanteissa suoritetaan aina järjestyksessä, kuin ne on ohjeessa luoteltu. Käyttötilanteet määrittelee ja ilmoittaa VSS viranomainen.

4.1 Sulkukäyttö

SULKUKÄYTTÖSSÄ EI SUOJAAN OTETA, EIKÄ SIELTÄ POISTETA ILMAA.

1. Sulje paineventtiili kiertämällä käsipyörästä. Sulje ylipaineventtiilit ja lukitse ne lukitusruuveista. Tarkista, että kiertoilmaventtiili on suljettu.
2. Sulje viemärin sulkuventtiili.
3. Sulkutilanteen aikana sukuteltan tulee olla sen pakkauksessa olevan ohjeen mukaisessa käyttöasennossa.

4.2 Siirtyminen sulkukäytöstä suodatuskäyttöön

SUODATUSKÄYTTÖSSÄ SUOJAAN OTETAAN ILMAA VAIN ERITYISSUODATTIMEN KAJUTTA (KUVA 2).

1. Vapauta sulkuteltassa tai sulkuhuoneessa olevien ylipaineventtiilien lukitus.
2. Irrota joustavat liittimet chitusilmaputkesta (kuva 2).
3. Irrota erityissuodattimen alempi suojakansi.
4. Vapauta erityissuodattimen lukitus ja käännä suodatin suodatuskäyttöasentoon (kuva 3).
5. Liitä erityissuodatin alemman joustavan liittimen ja letkunkiristimen avulla tiiviisti puhallimen imuputkeen ja lukitse suodatin lukitusruuvista.
6. Käännä ilmamäärän mittarin säätövipu "SUODATUS"-asentoon.

7. Käytä puhallinta käsin käsikampien avulla hitaalla nopeudella seuraavien kahden toimenpiteen ajan. Huomaa pyörityssuunnan nuolit vaihdelaatikon kyljessä.
- 7a. Irrota erityissuodattimen ylempi suojakansi.
- 7b. Liitä erityissuodatin ylempään joustavaan liittimen ja letkunkiristimen avulla tiiviisti paineventtiiliin.
8. Poista käsikammot.
9. Lukitse erityissuodatin asentoonsa.
10. Käynnistä puhallin sähköohjaukskeskuksesta.
11. Säädä suodattimen ilmamääräksi 150 m³/h (40 dm³/s) avaamalla hitaasti paineventtiiliä käsipyörästä kierteen. Kiertoilmaventtiilin tulee olla suljettu.
12. Kytke toimintaan osilammitin sähköohjaukskeskuksesta. (Erityissuodattimen käyttöaika pitenee).
13. Sähköjaukskeskuksesta avaa paineventtiiliä käsipyörästä kierteen. Kiertä puhallinta käsin käsikammilla sellaisella nopeudella, että ilmamäärä 150 m³/h (40 dm³/s) saavutetaan. Huomaa pyörityssuunnan nuoli vaihdelaatikon kyljessä. Järjestä tarpeellinen vuorottelu käsikäytössä.
14. Suodatuskäytön aikana sulkuteltan tulee olla sen pakkauksessa olevan ohjeen mukaisessa suodatuskäyttöasennossa.
15. Tarkkaile suojan ylipainetta. Ylipaineen tulisi olla vähintään 50 Pa (5 nimmv).

4.3 Siirtyminen suodatuskäytöstä sulkukäyttöön

Mikäli joudutaan siirtymään suodatuskäytöstä takaisin sulkukäyttöön toimitaan seuraavasti.

1. Pysäytä puhallin sähköohjaukskeskuksesta tai keskeytä käsikäyttö.
2. Sulje paineventtiili kiertämällä käsipyörästä. Sulje ylipaineventtiilit ja lukitse ne lukitusruuveista.
3. Kytke esilämmitin pois toiminnasta.
4. Sulje viemärin sulkuventtiili.

4.4 Siirtyminen suodatuskäytöstä ohituskäyttöön

OHITUSKÄYTTÖSSÄ EI KÄYTETÄ ERITYISSUODATTINTA (KUVA 2).

1. Pysäytä puhallin tai keskeytä käsikäyttö.
2. Kytke esilämmitin pois toiminnasta sähköohjaukskeskuksesta.
3. Käytä puhallinta käsin käsikampien avulla hitaalla nopeudella seuraavien kahden toimenpiteen ajan. Huomaa pyörityssuunnan nuoli vaihdelaatikon kyljessä.
- 3a. Irrota ylempi joustava liitin erityissuodattimesta (kuva 3).
- 3b. Sulje tiiviisti erityissuodatin ylempällä suojakannella ja letkunkiristimellä.
4. Irrota alempi joustava liitin erityissuodattimesta ja sulje tiiviisti suodatin alemmalla suojakannella ja letkunkiristimellä.
5. Irrota erityissuodattimen lukitus ja käännä suodatin ohituskäyttöasentoon (kuva 2).
5. Kiinnitä ohitusilmaputki joustavien liittimien ja letkunkiristimen avulla paineventtiiliin ja puhallimen imuputkeen. Lukitse suodatin lukitusruuvista.
7. Vapauta kaikkien suojan ylipaineventtiilien lukitukset lukitusruuveista.
6. Avaa paineventtiili läysin auki kiertämällä käsipyörästä. Kiertoilmaventtiilin tulee olla suljettu.
9. Tarkasta, että sulkuteltta on sen pakkauksessa olevan ohjeen mukaisessa ohituskäyttöasennossa.
10. Jos väestönsuojassa on sulkuhuone, tarkasta, että sinne suojatilasta johtavat poistoilmaventtiilit ovat täysin auki.
11. Käännä ilmamäärän mittarin säätövipu "OHITUS"-asentoon.
12. Käynnistä puhallin sähköohjaukskeskuksesta.
13. Avaa paineventtiili täysin auki kiertämällä käsipyörästä. Ilmamäärän tulisi olla vähintään 600 m³/h (170 dm³/s). Sähköjaukskeskuksesta avaa paineventtiiliä käsin käsikammilla sellaisella nopeudella, että ilmamäärä 500 m³/h (135 dm³/s) saavutetaan (talviaikana ilmamäärä voi olla pienempi). Huomaa pyörityssuunnan nuoli vaihdelaatikon kyljessä. Järjestä tarpeellinen vuorottelu käsikäytössä.

S1-luokan väestönsuojalaitteiden huolto-ohje

TÄSSÄ VÄESTÖNSUOJASSA ON
TILAA HENKILÖLLE

1. Toimenpiteet normaaliaikana

1.1 Suojan laitteiden tarkastus

Suojan omistajan on tarkastettava väestönsuojalaitteiden kunto VÄHINTÄÄN KERRAN vuodessa. Väestönsuojaviranomaiset tarkastavat suojan 3...5 vuoden välein.

Perehdy huolellisesti S1-luokan väestönsuojan laitekokonaisuuteen kuvien 1, 2 ja 3 avulla (kuvat kiääntöpuolella).

1. Tarkasta, että suojan laitteet ovat ehjät ja paikoillaan kuvien 1, 2 ja 3 avulla.
 2. Tarkasta, että ovien ja luukkujen sekä muiden metalliasien rustoestonestomaalaus on ehjä.
 3. Tarkasta ovien ja luukkujen toiminta.
 4. Tarkasta että
 - ovien ja luukkujen tiivisteet
 - normaalin ilmanvaihdon sulkuilaitteiden tiivisteet ja putkit
 - ilmanvaihtolaitteiston kumiset liitososat ja letkunkriksimet
 ovat ehjät ja paikoillaan
 - erityissuodattimien suojakannet ovat ehjät ja paikoillaan sekä sinetöidyt.
 6. Mikäli suojakannet ovat avatut, suunnitse erityissuodattimien kohdan 1.3 mukaisesti. Jos suodattimien on kostunut kuivaa se ohjeen mukaan.
 6. Tarkasta, että ilmamäärän mittarin säätövipu on "OHITUS"-asennossa ja painoventtiili sekä kiertoilmaventtiili ovat suljettu.
 7. Tarkasta, ettei painoventtiilin, ylipaineventtiilin tai suojapuhaltimoon ole kerääntynyt vettä avaamalla niiden alaosassa olevat vedonpoistoruuvit. Kierrä ruuvit tarkastuksen jälkeen takaisin paikoilleen.
 6. Tarkasta suojapuhaltimen vaihteiston öljymäärä sen öljysilmästä. Suorita puhaltimen norjisluskäyttö konekilvessä olevien ohjeiden mukaisesti.
 9. Tarkasta, että sulkuilaittapakkaus on talollia ja kiinnityskelvyt paikoillaan.
 10. Tarkasta varavesisäiliöiden riittävyys (20 l/hlö).
 11. Tarkasta kuivakäymäläkälusteiden lukumäärä.
- Mikäli suojan laitteissa ilmenee sellaisia toimintahäiriöitä tai puutteita, ettei esim. toimintoja voida suorittaa, on käännettävä laitteen valmistajan puoleen.

1.2 Väestönsuojan tiivyyden tarkastus

(on toteutettavissa ainoastaan vuonna 1973 ja sen jälkeen valmistuneiden suojien osalla).

1. Sulje suojaovet ja -luukut sekä normaalin ilmanvaihdon sulkuilaitteet.
2. Sulje ylipainoventtiili ja lukitse ne lukitusruuveista.
3. Tarkasta, että ilmanvaihtolaitteisto on ohituskäyttöasennossa (kuva 2).
4. Sulje painoventtiili kiertämällä käsipyörästä. Tarkasta, että kiertoilmaventtiili on suljettu.
5. Tarkasta, että sulkuilaitteet, mikäli se on asennettu paikalleen, on sen pakkauksessa olevan ohjeen mukaisesti valmistajan asennossa.

6. Jos väestönsuojassa on sulkuhuone, tarkasta, että sinne suojallaista johtavat poistoilmaventtiilit ovat täysin auki.
7. Tarkasta ylipainemittarin kunto ja suonta mittarin nollaus silton kiinnitettävien ohjeiden mukaisesti.
8. Käännä ilmamäärän mittarin säätövipu "TIIVIYS"-asentoon.
9. Käynnistä puhallin ja avaa painoventtiili kiertämällä käsipyörästä hitaasti, kunnes ylipainemittari osoittaa 100 Pa:n (10 mm.vp:n) ylipainetta.
10. Mikäli ilmamäärän mittarin lukema on tällöin korkeintaan 150 m³/h (40 dm³/s), on suojan tiiviyden riittävä. (Lukema ei ilmamäärän mittarin vivun asennosta johtuen ole oikea; todellinen ilmamäärä on 20 m³/h/6 dm³/s).
11. Mikäli ilmamäärän mittarin lukema ylittää arvon 150 m³/h (40 dm³/s) tai vaadittua 100 Pa:n (10 mm.vp:n) ylipainetta ei pystytä saavuttamaan, on suojan tiiviyden huono ja sitä on pyrittävä parantamaan. Vuotokohdat voi paikallistaa esim. seuraamalla kynttilän tai tultikun liekkiä tai savun liikettä suojan sisäpintojen läheisyydessä tiiviyden kokeen ollessa käynnissä.
12. Tiivystarkastuksen jälkeen käännä ilmamäärän mittarin säätövipu "OHITUS"-asentoon ja sulje painoventtiili käsipyörästä.

1.3 Erityissuodattimen kuivaus

Erityissuodattimen kuivataan mikäli perustellusti voidaan osoittaa sen kostuneen. Kostuminen todetaan punnitsemalla suodattimen luotottavalla vaa'alla. Kuivaus on suoritettava, jos suodattimen painon todetaan nousseen vähintään 1 kg:lla suodattimen kilpeen merkitystä arvosta. Kuivaus on pyrittävä tekemään talvella kuivalta pakkasastialla ja suoritetaan seuraavasti:

1. Irrota joustavat liittimet kuivattavan suodattimen ohitusilmaputkosta.
2. Irrota erityissuodattimen suojakannet.
3. Irrota erityissuodattimen lukitus ja käännä suodattimen suodatuskäyttöasentoon. Lukitse suodattimen lukitusvivusta (kuva 3).
4. Liitä joustavat liittimet erityissuodattimoon letkunkriksimillä.
5. Käännä ilmamäärän mittarin säätövipu "SUODATUS"-asentoon.
6. Sulje painoventtiili kiertämällä käsipyörästä. Tarkasta, että kiertoilmaventtiili on suljettu.
7. Käynnistä puhallin sähköohjauskeskuksesta ja kytke osilämmittimen toimintaan. Avaa kiertoilmaventtiiliä kunnes ilmamäärän mittarin lukema on noin 150 m³/h (40 dm³/s).
8. Jatka kuivasta n. 20 tunnin ajan, kuitenkin vähintään 12 tuntia todettua suodattimen 1 kg painon lisäystä kohti.
9. Sulje erityissuodattimen kuivauksen jälkeen tiiviisti suojakansilla ja letkunkriksimillä sekä sinetöi ne (esim. teräslangalla tai maaliilla). Asenna ilmanvaihtolaitteisto normaaliajan tilaan (kuva 2 ja kappale 1.1 kohta 6).

2. Suojautumista edeltävät toimenpiteet

Jos on tarpeellista saatava väestönsuojat suojautumisen edellyttämään kuntoon, suoritetaan seuraavat tarkastukset ja toimenpiteet.

1. Poista suojasta väestönsuojakäyttöä tarpeeton tavara, rakenteet ja laitteet se suojan puolella mahdollisesti olevat sein-

2. ja kattopintojen lämpöeristeet tai muut lämmön siirtymistä suojaan soiniin ja kaiteen häiritsevät varhaukset.
 2. Sulje tiiviisti normaalin ilmanvaihdon aukot niiden sulkuilaitteilla. Varmista, ettei mikään suojaan ympärysrakenteiden läpi jätetty aukko jää sulkeutuneeksi.
 3. Kiinnitä suojaan varastoitu sulkuilaitteita suojaoven sisäpuolelle kiinnityskelvyksensä valmiusasentoon noudattaen pakkauksessa olevaa ohjetta.
 4. Tarkasta hätäpoistumiskäytävän ja hätäpoistumisaukon käyttökelppoisuus. Jos ulospääsyaukko on maanpinnan alapuolella, poista uikopuololta, sen päällä mahdollisesti oleva, asfalttikerros tai muu päällyste ja varmista, että maakerroksen läpi voidaan helposti ja nopeasti kaivautua ulos. Ulospääsyaukko voidaan myös kaivaa kokonaan auki ja suojata veden kerääntymiseltä.
 5. Tarkasta, ettei ilmakehän tai ylipainemittarin mittaputkeen ole kertynyt roskaa tai vettä. Jos ilmanottoputki on irrotettu ja varastoitu suojaan, kiinnitä se ulos paikalleen. Poista kuitenkin ensin umpinaison suojalevy lamien päältä. Tarkasta myös ylipainemittarin kunto ja lisää nestettä tarvittaessa.
 6. Perehdy huolellisesti ilmanvaihtolaitteiston käyttöön ja hoitoon tämän käyttö- ja huolto-ohjeen sekä puhaltimen konekilven avulla.
 7. Tarkasta laitteiston kunto. Suorita kappaleen 1.1 kohdan 1-11 mukaiset tarkastukset.
 8. Tarkasta suojan tiiviyden ilmanvaihtolaitteiston avulla kappaleen 1.2 ohjeiden mukaan.
 9. Sulje lamppuohjelmien sekä muiden suojaan käytölle tarpeettomien putkistojen sulkuventtiilit tarkkaillen kuitenkin, etteivät putkistot pääse jäätymään. Tarkasta viemärin sulkuventtiilin kunto. Jos takaiskuventtiilin läppä on irrotettu, kiinnitä se paikalleen.
 10. Tarkasta varavesisäiliöiden tiiviyden puhtaus sekä täydy ne vedellä.
 11. Varmistaudu kuivakäymäläkälusteiden käyttökuunnosta.
 12. Huolehdi suojan kalustamisesta ja varustamisesta, paristoilla toimivan radion tuonnista suojaan ja sen antennin asentamisesta, puhelimen liittämistä verkkoon, varavalaistuksesta sekä puuttuvien käymälän soijien ja suojahuoneiden välisoinon tekemisestä.
- Varavalaistin on vuoden 1987 jälkeen asennetuissa laitteissa. Asenna varavalaistin pakkauksessa olevan ohjeen mukaisesti ja kytke pistoke pistorasiaan.

3. Suojautumista koskevia yleisiä ohjeita

Tarkasta, että kaikki suojaan uikopuolella johtavat ovet ja luukut ovat huolellisesti suljettu.

Viemärin sulkuventtiili pidetään suljettuna ja avataan vain tarvittaessa.

Lisäksi on huolehdittava juomaveden ja varavalaistuksen säätelystä, lepuuorojen järjestämisestä sekä muista järjestysten säilymisestä tarpeellisista toimenpiteistä.

Ohjeita ja tiedotuksia suojautumisen aikana saatetaan lähinnä radion kautta.

Asentajankatu 3, 00810 HELSINKI
puh. (90) 780 655, fiks 123225 SHEQ 51

NESTEKAASUN JA PALAVAN NESTEEN VARASTOINTI

LIITE 9

Jos taulukossa olevat määrät halutaan ylittää, tarvitaan tarkastus tai lupa. Ohjeita antavat kunnan pelastusviranomaiset.

Säilytyspaikka	Nestekaasu kg (enintään)	Erittäin helposti syttyviä, helposti syttyviä ja syttyviä palavia nesteitä sekä palavia nesteitä tai kaasuja sisältäviä aerosoleja (esim. bensiini, liuottimet ja aerosolimaalit) litra (enintään)	Palavia nesteitä, joiden leimahduspiste on yli 55°C (esimerkiksi öljy ja dieselöljy) litra (enintään)
a) Asuin-, toimisto-, majoitus-, päivähoito- ja kokoontumistila	25	25 litraa	50 litraa
b) Rakennuksessa, jossa a-kohdassa lueteltuja huoneistoja, erillinen varastotilassa tai huolto- tai työpaikkahuoneessa	0	100 litraa	200 litraa
c) Moottoriajoneuvosuoja	Ajoneuvon polttoainesäiliö + 25 kg	Ajoneuvon polttoainesäiliö + 60 litraa	Ajoneuvon polttoainesäiliö + 200 litraa
d) Myymälähuoneisto - myymälähuone - erillisiä varastoja (palotekninen osasto)	25 kg Paloviranomainen voi rajoittaa	Yhteensä 1000 litraa (enintään 25 litran pakkauksissa), joista aerosoleja ja helposti syttyviä palavia nesteitä 200 litraa (enintään 2 litran astioissa). Tapauskohtaisia rajoituksia	
e) Ajoneuvot (veneet, asuntovaunut ja -autot, ei yöpymistiloissa)	Ajoneuvon polttoainesäiliö + 25 kg	Ajoneuvon polttoainesäiliö + 60 litraa bensiiniä, öljyä tai vastaavia, 60 kg aerosolimaaleja. Vaarallisemmille kemikaaleille, linja-autoille ja vastaaville erityismääräykset.	
f) Yhteiset kellari- ja ullakkotilat	0	0	0

Muiden vaarallisten kemikaalien säilytysmääräyksiä	
Terveydelle ja ympäristölle vaaralliset kemikaalit	Erillään elintarvikkeista ja rehuista
Myrkylliset ja erittäin myrkylliset kemikaalit	Lukitussa tilassa tai muutoin siten, etteivät asiaan-kuulumattomat saa niitä haltuunsa.

